

Bruselj, 26. november 2021
(OR. en)

14307/21

ESPACE 116
MARE 32
RECH 537
COMPET 864
MI 888
IND 366
ENV 929
EU-GNSS 48
TRANS 703
TELECOM 432
ENER 529
EMPL 516
CSDP/PSDC 607
CFSP/PESC 1141

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Datum:	26. november 2021
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	13843/21
Zadeva:	Vesolje za vse – sklepi Sveta (sprejeti 26. novembra 2021)

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta o vesolju za vse, ki jih je Svet sprejel na 3830. seji 26. novembra 2021.

Sklepi Sveta o vesolju za vse

SVET EVROPSKE UNIJE

OB OPOZARJANJU na:

- A. Pogodbo o delovanju Evropske unije, ki določa pristojnost EU za vesolje¹;
- B. Sklepe Sveta z dne 30. maja 2017 o vesoljski strategiji za Evropo², v katerih Komisijo in države članice spodbuja, naj sodelujejo z ustreznimi akterji, da bi omogočale inovacije ter razvoj v zvezi z vesoljskimi aplikacijami, poslovnimi priložnostmi, dejavnostmi ozaveščanja in industrijskimi zmogljivostmi, tudi za podjetja in pobude v okviru „novega vesolja“, MSP ter zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi;
- C. Sklepe Sveta z dne 28. maja 2019 o vesolju kot dejavniku³, ki jih je Svet za vesolje potrdil na deveti seji in v katerih se priznava, da se vesoljska krajina bistveno spreminja, da zori in da jo oblikujejo novi akterji, kot so nove države s programi vesoljskih poletov in zlasti novi zasebni akterji;
- D. Sklepe Sveta z dne 4. junija 2020 o vesolju za trajnostno Evropo⁴, v katerih se priznava ključna vloga vesolja za dolgoročno trajnostno rast ter digitalni in zeleni prehod;

¹ Zlasti člen 4(3) in člen 189.

² 9817/17.

³ 9713/19.

⁴ 8512/20

- E. Sklepe Sveta z dne 20. novembra 2020 o usmeritvah za evropski prispevek k določitvi ključnih načel za svetovno vesoljsko gospodarstvo⁵, ki so bili potrjeni na deseti seji Sveta za vesolje in v katerih je poudarjeno, da evropski vesoljski sektor Evropi omogoča, da je udeležena pri globalni rasti vesoljskega gospodarstva in k njej prispeva;
- F. Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij „Aksijski načrt za sinergije med civilno, obrambno in vesoljsko industrijo“ z dne 22. februarja 2021, v katerem se poudarja potreba po izboljšanju dopolnjevanja med ustreznimi programi in instrumenti Unije za povečanje učinkovitosti naložb in uspešnosti rezultatov;
- G. Sklepe Sveta z dne 28. maja 2021 o novem vesolju za ljudi⁶, v katerih se poudarjajo pomen „novega vesolja“ za inovativen, odporen in konkurenčen vesoljski sektor Unije, njegov učinek na evropsko gospodarstvo in njegov potencial za odzivanje na potrebe evropskih državljanov in državljanov, s čimer se postavlja temelje za evropski pristop „novega vesolja“, ter v katerih se Komisijo in Agencijo EU za vesoljski program (EUSPA) poziva, naj z akcijskim načrtom spodbujata uporabo vesoljskih storitev;

I. Uvod

1. SE ZAVEDA socialno-ekonomskih koristi, ki jih z različnimi aplikacijami storitev Galileo in Copernicus prinaša vesoljski program Unije, vendar UGOTAVLJA, da so industrijske zmogljivosti evropskega vesoljskega sektorja neenakomerno porazdeljene, in SE ZAVEDA, da število MSP raste hitreje v državah s široko uveljavljeno vesoljsko industrijsko bazo kot v državah z omejeno vesoljsko industrijsko bazo ali brez nje;

⁵ 12851/20.

⁶ 9163/21.

2. PRIZNAVA, da „novo vesolje“ spreminja industrijske poslovne modele v vesoljskem ekosistemu, kar vpliva na konkurenčnost evropske industrije, SE ZAVEDA, da „novo vesolje“ prispeva k razvoju novih inovativnih tehnologij in koristi različnim sektorjem, in UGOTAVLJA, da razvoj dejavnosti nižje v verigi prinaša nove poslovne priložnosti v vseh državah članicah;
3. UGOTAVLJA, da se svet sooča s številnimi globalnimi izzivi, kot so podnebne spremembe, izguba biotske raznovrstnosti, varnostna vprašanja in pandemija COVID-19, POUDARJA, da vesolje prispeva k ukrepom za njihovo spremljanje in blaženje, s čimer se povečujeta odpornost družbe in njena zmogljivost za okrevanje po krizah, IZPOSTAVLJA visoko inovacijsko zmogljivost zagonskih podjetij, MSP in podjetij s srednje veliko tržno kapitalizacijo ter POUDARJA, da jih je treba bolje vključiti v evropski vesoljski ekosistem tako v segmentih višje kot tistih nižje v verigi, tudi s čezmejnimi sodelovanjem, da bi se odzvali na globalne izzive vesoljskega sektorja;
4. SE ZAVEDA, da vesolje s svojimi podatki, storitvami in aplikacijami v številnih različnih sektorjih, kot so mobilnost, povezljivost, kmetijstvo, energetika, finance in zdravje, olajšuje življenje v 21. stoletju, in POUDARJA, da je vesoljski sektor eden najhitreje rastočih sektorjev v Uniji, vendar UGOTAVLJA, da bi bilo mogoče izboljšati porazdelitev njegove uporabe in koristi, da bi dosegli vse državljane in državljanke, institucije oziroma podjetja v Uniji;
5. SE ZAVEDA, da razvoj vesoljske tehnologije in inovativna uporaba vesoljskih podatkov, storitev in aplikacij koristita tudi varnosti in obrambi ter prispevata k strateški avtonomiji Unije, hkrati pa ohranjata odprto gospodarstvo;

II. Evropski pristop „novega vesolja“ s poudarkom na raznolikem evropskem vesoljskem ekosistemu

6. PRIZNAVA, da je evropski vesoljski ekosistem zelo raznolik in da se vesoljske zmogljivosti med posameznimi državami članicami razlikujejo, SE ZAVEDA, da lahko zaradi sprememb v vesoljskem sektorju, ki jih prinaša „novo vesolje“, tudi države članice z nastajajočimi vesoljskimi zmogljivostmi prispevajo k razvoju vesoljskih tehnologij in aplikacij, POUDARJA, da bi morali imeti vsi deležniki možnost, da izkoristijo priložnosti, ki so na voljo, ter sodelujejo pri razvoju vesoljskega sektorja in medsektorskih trgov, da bi čim bolj povečali koristi naložb Unije v vesoljskem sektorju;
7. IZPOSTAVLJA privlačnost vesoljskega sektorja za različne deležnike, od velikih sistemskih integratorjev, zagonskih podjetij, MSP ter podjetij s srednje veliko tržno kapitalizacijo do akademskih krogov in raziskovalnih ustanov, saj so vesoljske tehnologije gonilo razvoja in inovacij, UGOTAVLJA, da je zgodovinski razvoj vesoljskega sektorja, ki je privedel do tega, da ima Evropa vodilni položaj na področju vesolja, povzročil koncentracijo dejavnosti na specifičnih območjih Unije, SE ZAVEDA, da je v interesu Unije, da spodbuja enakopravnejšo udeležbo različnih deležnikov v vseh državah članicah pri vesoljskih projektih na podlagi njihovega strokovnega znanja, kar bo zagotovilo uravnoteženo rast in konkurenčnost vesoljskega ekosistema, ter PRIZNAVA prizadevanja držav članic in Evropske vesoljske agencije (ESA) v zvezi s tem;
8. POUDARJA pomen vesolja za strateško avtonomijo Unije, pri čemer je treba obenem ohraniti odprto gospodarstvo, in MENI, da bi morala Unija v tesnem sodelovanju z državami članicami in ESA še naprej podpirati avtonomno, varno in stroškovno učinkovito zmogljivost dostopa do vesolja, zlasti z uporabo evropskih izstrelitvenih storitev za vesoljski program Unije, s čimer bi prispevali k temu, da ostane vrednostna veriga večinoma v Uniji;

9. POUDARJA, kako pomembno je spodbujati udeležbo zagonskih podjetij, MSP, podjetij s srednje veliko tržno kapitalizacijo in raziskovalnih ustanov iz Unije pri razvoju novih dejavnosti;
10. POZDRAVLJA pobudo CASSINI ter njen instrument financiranja zagona in rasti v okviru InvestEU, ki bi morala olajšati dostop do tveganega kapitala, podpirati poslovni razvoj in pospešiti rast podjetij, POUDARJA pomen prizadevanj Komisije in EUSPA, da bi prek pobude CASSINI v vesoljskem sektorju v vseh državah članicah povečali število uspešnih zagonskih podjetij in podjetij v razširitveni fazi, ki tržijo vesoljske tehnologije in storitve ter tako prispevajo k nastanku evropskega ekosistema „novega vesolja“ za spodbujanje podjetništva, ter IZPOSTAVLJA, da je potreben usklajen pristop, pri katerem so tekoče dejavnosti ESA usmerjene v enak cilj;
11. POUDARJA, kako pomembno je, da se ob opiranju na odlične raziskave razvijejo dobri industrijski ekosistemi ter spodbujajo znanja in spretnosti v državah članicah, in sicer s čim večjo uporabo različnih shem Unije za financiranje razvoja, kot so Evropski socialni sklad, instrument NextGenEU ter mehanizem za okrevanje in odpornost;

III. Na poti k zeleni in trajnostni Uniji ter digitalnemu prehodu, ki bo zajel tudi kibernetško varnost

12. PRIZNAVA, da ima vesolje pomembno vlogo pri dokazovanju obsega podnebnih sprememb in nujnosti ukrepanja za ublažitev njihovih negativnih vplivov, IZPOSTAVLJA, da je treba stalno pozorno spremljati stanje podnebja in biotske raznovrstnosti ter uporabiti vse obstoječe vesoljske tehnologije in storitve nižje v verigi, da bi omogočili zeleni prehod gospodarstva Unije, in POUDARJA, da je treba razviti in uporabljati vesoljske aplikacije, storitve in podatke v tesnem sodelovanju s končnimi uporabniki, deležniki in vesoljsko industrijo v vseh državah članicah;

13. POUDARJA, da se lahko mehanizem za okrevanje in odpornost, kohezijski skladi in skladi za regionalni razvoj ter socialni sklad uporabijo za podporo razvoju vesoljskega sektorja v državah članicah, saj vesoljska infrastruktura, podatki, storitve in aplikacije prispevajo k izpolnjevanju vseh treh glavnih meril za upravičenost, in sicer glede podnebnih ukrepov, nizkoogljičnega gospodarstva in pametne mobilnosti;
14. IZPOSTAVLJA, da je treba obstoječe in novo strokovno znanje v celotni vesoljski vrednostni verigi vključiti v različna področja nastajajočih prelomnih tehnologij, kot so umetna inteligenca, kvantne tehnologije, robotika in blokovna veriga, da bi čim bolj povečali dodano vrednost za družbo in podjetja;
15. POZIVA Komisijo, naj preuči možnosti za razvoj vesoljskega sistema Unije za varno globalno komunikacijo na podlagi obstoječih in prihodnjih zmogljivosti v okviru komponente GOVSATCOM, ob doslednem upoštevanju proračuna vesoljskega programa Unije in izvajanja njegovih obstoječih komponent;
16. POUDARJA, kako pomembno je, da se uspešno izvaja program Copernicus in da se pravočasno doseže polna operativna zmogljivost sistema Galileo;
17. UGOTAVLJA, da lahko napredek v vesoljskem sektorju, vključno z „novim vesoljem“, znatno prispeva k razvoju najsodobnejše tehnologije, potrebne za kibernetko varnost v Uniji, in da bi sinergijska uporaba komponent vesoljskega programa Unije in drugih pobud, kot je EuroQCI, lahko koristila kritični infrastrukturi držav članic, ter OPOZARJA na pomen komponente za spremljanje razmer v vesolju, vključno z nadzorom in spremljanjem v vesolju, pri zaščiti obstoječe vesoljske infrastrukture;

18. **POUDARJA**, da je treba zagotoviti trajnostno rabo vesolja, pri čemer je treba upoštevati vse večje število držav s programi vesoljskih poletov in novih akterjev v vesoljskem sektorju ter izvajanje smernic za dolgoročno trajnostno rabo vesolja, ki jih je pripravil Odbor ZN za miroljubno rabo vesolja (UNCOPUOS), **IZPOSTAVLJA**, da je treba na politični, pravni in tehnični ravni nadaljevati razpravo o razvoju upravljanja vesoljskega prometa ter sprejeti tozadevne ukrepe, in **SE ZAVEDA** vloge ciljno usmerjenih razpisov v okviru programa Obzorje Evropa za raziskave in inovacije na področju upravljanja vesoljskega prometa ter potenciala novega trga za inovacije, da se zagotovi trajnostna raba vesolja;

IV. Prednostni ukrepi

19. **POZIVA** Komisijo, EUSPA in države članice, naj si prizadevajo za okrepitev povezav med vesoljskim sektorjem in nevesoljskimi sektorji, da bi poudarili vlogo vesoljskih tehnologij, storitev in podatkov pri odzivanju na različne potrebe politike ter zagotovili priložnosti za skupni razvoj vesoljskih ekosistemov v vseh državah članicah, ki jih takšen razvoj zanima;
20. **PONAVLJA**, da je treba podpreti „novo vesolje“ in njegovo vlogo v vesoljskem ekosistemu Unije, pri tem pa izvajati pristop „novega vesolja“ in prednostne ukrepe iz Sklepov Sveta o novem vesolju za ljudi;
21. **POZIVA** Komisijo in EUSPA, naj podpreta pragmatične rešitve za spodbujanje razvoja vesoljskih ekosistemov v državah članicah z uporabo obstoječih politik in programov na področju vesolja, kot sta pobuda CASSINI in Obzorje Evropa, ter okrepi sinergije, na primer z Evropskim obrambnim skladom, programom Digitalna Evropa in Evropskim svetom za inovacije;

22. POZIVA Komisijo in EUSPA, naj prek različnih dejavnosti in spodbujanja vesoljskega programa Unije okrepi sodelovanje z državami članicami, UGOTAVLJA, da je treba v državah članicah ozaveščati o vseh obstoječih instrumentih financiranja Unije, ki so na voljo za financiranje vesoljskih projektov, kot so Obzorje Evropa, skladi za regionalni razvoj in kohezijski skladi, InvestEU, mehanizem za okrevanje in odpornost, dostop do tveganega financiranja ter inovacijska partnerstva na podlagi financiranja Evropske investicijske banke, in UGOTAVLJA, da podpora državam članicam koristi tudi pri vključevanju vesoljskih tehnologij, podatkov in storitev v nacionalne industrijske politike, nacionalne operativne programe ter nacionalne načrte za okrevanje in odpornost;
23. POZIVA Komisijo, naj obravnava relevantna regulativna vprašanja in vprašanja standardizacije, da bi zagotovili uporabo vesoljskih storitev Unije, sprejme ustrezne ukrepe in države članice, kjer je to mogoče, podpira pri prizadevanjih za oblikovanje ugodnega pravnega okvira za uporabo evropskih vesoljskih podatkov in storitev, ter POZIVA EUSPA, naj v okviru svojih pristojnosti podpira Komisijo pri dejavnostih standardizacije in certificiranja.
-